

INGLIZ TILIDA MEHNATSEVARLIK KONSEPTINING LINGVOMADANIY ASOSLARI

Egamberdiyeva Xadicha Nuriddin qizi

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti talabasi

xadichaegamberdiyeva@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14923712>

Annotatsiya. Bu maqolada ingliz va o'zbek tillaridagi mehnatsevarlik konsepti, uning o'rganilish tarixi, uning xususiyatlari haqida ma'lumotlar mavjud.

Kalit so'zlar: "mehnatsevarlik" kontsepti, Paleolit, Neolit davri, juda katta ish va sabr, tafsilotlarga diqqat qaratish, barqarorlik va islohotkorlik, tartib va fokus.

LINGUISTOCULTURAL BASES OF THE CONCEPT OF LABOR IN ENGLISH

Abstract. In this article, information about the concept of diligence in English and Uzbek, its history of development, and its characteristics is provided.

Keywords: The concept of "mehnatsevarlik," Paleolithic, Neolithic era, significant labor and patience, attention to detail, stability and innovation, order and focus.

"Ingliz tilida "mehnatsevarlik" kontsepti, kimsaning ishi, masuliyati yoki harakatlari bilan bog'liq bo'lgan sifat yoki xususiyatni ifodalaydi. Bu, vazifalarga yoki maqsadlarga qarshi sabrli, diqqatli va kasb-hunarli yondashuvni ifodalaydigan xususiyatdir. Bu so'z odatda, insonlarning ishlariga fokuslanib, vazifalarni ehtiyot va ijodiyroq bajarishiga o'xshash bo'lganlarini ta'riflash uchun ishlatiladi.

Mehnatsevarlik - bu mavjud imkoniyatlarni, vazifalarni va maqsadlarni bajarishda diqqat, qattiq ishonch va harakat bilan bog'liq xususiyat. Bu kontsept odatda, insonning katta ishi, har doim yutuqligi va muvaffaqiyati uchun qo'llaniladi. Mehnatsevarlik konsepti o'zbek tilidagi qadr-qimmat mazmunli so'zlar, iboralar va ifodalar bilan ifodalangan, shu jumladan so'z san'ati, maqollar va adabiyotda ham keng tarqalgan.

Mehnatsevarlik konseptining o'rganilish tarixi oldingi davrlardan boshlab davom etib kelgan va odamlarning hayot ko'rsatish, ish faoliyati, va muvaffaqiyatga yetishishiga oid g'oyalar va odatlar bilan bog'liq. Bu, umumiy tarixiy jarayonning tarkibiy qismi hisoblanadi va har bir madaniyat, mamlakat yoki jamiyatning o'zining o'ziga xos boshqaruv tizimi, odatlar va qadriyatlari asosida shakllangan. Bu, umumiy tarixiy jarayonning tarkibiy qismi hisoblanadi va har bir madaniyat, mamlakat yoki jamiyatning o'zining o'ziga xos boshqaruv tizimi, odatlar va qadriyatlari

asosida shakllangan. Insanlar asosan insoniy hayot davri (Paleolit, Neolit davri kabi) bilan bir qadamda o'zgarib kelishadi. Bu davrlarda mehnatsevarlik, odamlar hayot uchun zarur bo'lgan ovqat, suv va yashil ko'z-g'olib qolish uchun mehnatni tanishib chiqishdi.

Tarixiy davrlarda tarqalgan odatlar, ilmiy-texnik rivojlanish va madaniy an'ana va tadbirlar o'zgarib, mehnatsevarlikning tushunchasi va boshqaruv usullari ham o'zgarib borgan.

Antik davrda mehnatsevarlik ko'nikmalarini ko'rib chiqish, misol uchun, Yunoniston va Rim imperiyalari davrida, insonlar dunyoning rivojlanishi, san'ati va fanlari uchun ham mehnatsevarlikka bo'lgan e'tiborini ko'rsatadi. Antik Yunon filosoflari, masalan, Aristotel va Platon mehnatning ahamiyatiga oid g'oyalarini izohlaganlar.

O'rta asrlarda mehnatsevarlik mazmuni ish tizimini va ijtimoiy tartibni belgilovchi bo'ldi. Feodal jamiyatlar davrida, mehnatning ijtimoiy bo'linishi va tabaqalashishi ko'zda tutildi. Kelgusida Osiyoning markaziy va G'arbiy qismlaridagi imperiyalar, jumladan Islom davlatlari, mehnatsevarlikni rivojlantirish va o'rganishda muvaffaqiyatga erishdilar.

San'at, fan, ilm, iqtisodiyot va boshqa sohalar bo'yicha rivojlangan insonlar o'zlarini mehnatsevar odamlar deb bilishdi. Rinascimento davrida (Qarluq davri) ispaniyalik filosof va jurnalist Baltasar Grasyan mehnatning inson hayotidagi o'rinini, ahamiyatini yuzlab vaqtli izohlagan.

Iqtisodiy inqiroz, rivojlanish davri va industrial inqiroz davrida (18-19 asrlar) mehnatsevarlik konsepti yangi yorug'likga kirdi. Ushbu davrlarda mehnatning ijtimoiy faoliyat, inson salomatligi va maishiy xususiyatlarning rivojlanishi bilan qanday aloqada bo'lganligini tushunishni ko'rishimiz mumkin.

Hozirgi kunda, mehnatsevarlik konsepti globalizatsiya, texnologik rivojlanish, ekologiya va boshqa yaxud sayyoralarda o'zgarib borayotgan jahonimizning tal'qinchi jarayonlariga taalluqli ravishda rivojlantirilib kelmoqda.

Ingliz tilida "mehnatsevarlik" kontseptining asosiy xususiyatlari:

Juda katta ish va sabr: Mehnatsevarlik ko'plab muddatlarda katta ish va muvaffaqiyatga erishish uchun ishlab chiqarishga va sabr qilishga erishish uchun erishishni anglatadi. Bu, xohlangan natijalarga yetishish uchun vaqt va harakat sarflashga tayyorlikni ko'rsatadi.

Tafsilotlarga diqqat qaratish: Mehnatsevar odamlar tafsilotlarga diqqat qaratishadi, ishlarini chiroyli va to'liq bajarilgan ekanligini ta'minlaydilar. Bu xususiyat, jiddiy tajriba etishga muhim bo'lgan muhitlarda katta qadriyatga ega.

Barqarorlik va islohotkorlik: mehnatsevarlik har qanday hodisada barqaror va islohotkorlikni o'z ichiga oladi. Bu, insonning har doim tajribasiz va ishonarli usulda ish qilishini anglatadi.

Tartib va fokus: Mehnatsevar odamlar vaqtlarini va resurslarini samarali boshqarishda tartib va fokusa ega bo'ladi. Ular vazifalariga fokuslanib, tashqi afzalliklarni ehtiyot qilib, faollikni yo'qotmaydilar.

Ishning sifati: mehnatsevarlik kontsepti, ishning sifati bilan yaqindan bog'liqdir. Mehnatsevar odamlar rag'batlantirishni istab, natijalarni o'zlariga mos kelsin yoki katta qadriyat qiladilar.

Diligence kontsepti inglizcha gaplashuvda keng tarqalgan bo'lib, o'quv, kasb-hunar sohalarida va shaxsiy rivojlanishda qadr-qimmat qilinadi. U muvaffaqiyat va erishilganlikka olib keladigan vaziyat sifatida o'tkaziladi. So'z, kinolar, maqollar va adabiyotda ham ko'rinadi, shuningdek, uni ifodalovchi izohlardan foydalaniladi.

"Mehnatsevarlik" (industriousness) so'zi, lingvomadaniy sohada mazmuni va tuzilishi bo'yicha muhim ma'qullarni ifodalaydi. Bu so'zning Ingliz tilidagi lingvomadaniy asoslari quyidagilar bo'lishi mumkin:

Ko'nikma va ko'nikmalar: "Mehnatsevarlik" so'zi, o'zbek tilidagi mazmuni va ma'noni ifodalaydi. Bu so'zning ma'nosi odamning mehnatga bo'lgan tayyorligini, uning mehnatbaxshligini anglatadi.

Morfologiyaviy tuzilish: "Mehnatsevarlik" so'zi "mehnat" va "sevarlik" so'zlarining birikmasidan tuzilgan. "Mehnat" mehnatni, harakatni ifodalaydi, "sevarlik" esa bu faoliyating bir joyda, bitta maqsadda olib borishga tayyorlikni anglatadi.

Semantik tahlil: So'zning asosiy ma'nosi mehnatga bo'lgan tayyorlik va boshqa ma'nosini ifodalaydi. Bu so'zni ishlatish orqali odam mehnat va faollik bilan bog'liq sifatlarini ifodalaydi.

Tarixiy foydalanish: "Mehnatsevarlik" so'zi, tarixiy ravishda o'z so'zlashtirilishini olib boradi va tarixiy matnlarda, insonlar munosabatlarida va hokimiyat sohalarida sifatli foydalaniladi.

Madaniy sohada ko'plab foydalanish: Bu so'z lingvistik tarzda emas, balki adabiyot, ma'ruzalar, muloqotlar va boshqa madaniy sohalarda ham ko'plab ishlatiladi. Bu shuni ko'rsatadi ki, so'zning o'zining lingvistik xususiyatlari kelajakdagi so'zlar uchun ham keng imkoniyatlar ochadi.

REFERENCES

1. WWW.wikipediya
2. O'zbek tiling izohli lug'ati
3. Tarixiy tarjimalar
4. Ingli madaniy konseptlari tahlili